

ความสัมพันธ์ของสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ต่อกำไรต่อหุ้น
ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย : กรณีศึกษาธุรกิจ
สินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มแฟชั่น

Relevance of Liquidity and Leverage on Earnings per share of Companies
Listed on The Stock Exchange of Thailand: Business Case Study Fashion
Group Consumption

¹ศรีกัลญา จงธัญญากร และ²จักรพันธ์ พงษ์เกตุรา

¹Srikanraya Jongtanyakorn and ²Jackraphan Phongpetra

¹นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะ บัญชี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

²อาจารย์ประจำภาควิชาบัญชีมหาบัณฑิต คณะ บัญชี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

¹ Master's degree student, Faculty of Accountancy, Rajapruek University

² Lecturer, Department of Master of Accounting, Faculty of Accountancy, Rajapruek University

¹Corresponding Author. E-mail: 66109660008@rpu.ac.th

Received September 23, 2024; Revised December 8, 2024; Accepted December 11, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ที่มีต่อกำไรต่อหุ้นของธุรกิจ สินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มแฟชั่น 2) เพื่อศึกษาสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ที่มีผลต่อกำไรต่อหุ้นของธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มแฟชั่นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) กำไรต่อหุ้นของกิจการรายไตรมาส 2) สภาพคล่องของบริษัท 3) ความสามารถในการชำระหนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน 862 บริษัท กลุ่มตัวอย่างสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มแฟชั่น จำนวน 16 บริษัท วิธีการสุ่มตัวอย่างเจาะจงเฉพาะตามลักษณะที่กำหนด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน เพื่อทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และ การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า ทางด้านสภาพคล่องไม่ส่งผลต่อกำไรต่อหุ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ อัตราส่วนสภาพคล่องและอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนเร็วไม่ส่งผลต่อกำไรต่อหุ้นส่วนทางด้านความสามารถในการชำระหนี้ส่งผลต่อกำไรต่อหุ้นในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ความเสี่ยงทางการเงินและความเสี่ยงทางด้านธุรกิจส่งผลต่อกำไรต่อหุ้น แต่ ความเสี่ยงทางการเงินไม่ส่งผลต่อกำไรต่อหุ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รวมไปถึงขนาดของสินทรัพย์ส่งผลต่อกำไรต่อหุ้นในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: สภาพคล่อง; ความสามารถในการชำระหนี้; กำไรต่อหุ้น

Abstract

The purposes of this research were: 1) To study the relationship between liquidity and debt repayment ability on earnings per share in the consumer goods sector, specifically in the fashion group. 2) To examine how liquidity and debt repayment capability affect earnings per share in consumer goods businesses within the fashion sector. The research instruments were 1) quarterly earnings per share of the business, 2) liquidity of the company, and 3) debt repayment ability. Tdata were analyzed by quantitative research population was. The population was 862 Listed on the stock exchange. and the sample group includes 16 companies in the consumer goods sector, specifically in fashion. The sampling method was purposive sampling based on specific criteria. Data analysis was performed using statistical software, and the statistical methods used include descriptive statistics, Pearson's correlation coefficient analysis to test the relationship between independent variables, and multiple regression analysis to test the research hypotheses at a 0.05 statistical significance level. The research findings indicate that liquidity factors do not significantly affect earnings per share at the 0.05 significance level. Specifically, the current ratio and quick ratio do not impact earnings per share. Conversely, factors related to debt leverage have a significant negative impact on earnings per share at the 0.05 significance level. This means that the degree of operating leverage and the degree of financial leverage affect earnings per share, while the degree of combined leverage does not significantly impact it at the 0.05 level. Additionally, firm size positively affects earnings per share at the 0.01 significance level.

Keywords: Liquidity; Leverage; Earnings per share

บทนำ

ในปัจจุบันมีการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเงินทุนมากมายมหาศาลที่มาจากเหล่านักลงทุน ซึ่งเงินทุนที่ว่านี้ก็เป็นตัวแปรสำคัญตัวแปรหนึ่งของการดำเนินงานของกิจการ ส่งผลต่อการเติบโตของแต่ละประเทศทั่วโลก หรือกล่าวคือ การที่แต่ละประเทศจะเติบโตได้ ก็ต่อเมื่อธุรกิจ กิจการ ด้านต่าง ๆ ที่เป็นพื้นฐานหลักของเศรษฐกิจ มีการดำเนินงานกันอย่างต่อเนื่อง และจากเหตุผลที่กล่าวมานักลงทุน จึงต้องทราบถึงการดำเนินงานและข้อมูลต่างๆของบริษัท เพื่อนำกลับมาวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในการลงทุนทุกครั้ง (ปริญญ์ ปรียาหาญ, 2561) ข้อมูลที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์หรือกิจการมีการเปิดเผยข้อมูลให้แก่นักลงทุน จะเป็นข้อมูลที่กำหนดตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 1 การนำเสนองบการเงิน ที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งประกอบด้วย งบฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น งบการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงิน ที่จะทำให้นักลงทุนสามารถทราบถึงสินทรัพย์หนี้สิน รายรับ รายจ่าย และ เงินทุนในด้านต่างๆที่เกิดขึ้นของกิจการ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2566)

ในช่วงปีพ.ศ.2562 ทั่วโลกเกิดเหตุการณ์โรคระบาดโควิด 19 โดยประเทศไทยได้รับผลกระทบนี้อย่างรุนแรง ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม รวมไปถึงการดำรงชีวิตประจำวันของแต่ละคน การกักตัว การประหยัดค่าใช้จ่าย เศรษฐกิจภายในประเทศจึงเกิดการหยุดชะงัก ส่งผลให้ธุรกิจต่าง ๆ มีกำไรที่น้อยลง ขาดสภาพคล่อง ขาดเงินทุน รวมไปถึงการประสบปัญหาในการชำระหนี้ที่เกิดขึ้นทั้ง ก่อนหน้าและที่ต้องลงทุนเพิ่มเพื่อให้บริษัทสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้เมื่อประสบกับเหตุการณ์นี้ บริษัทที่ต้องปิดตัวลงจากการที่ไม่สามารถดำเนินงานต่อไปได้ในที่สุด จึงทำให้บริษัทเร่งหา เงินทุนหมุนเวียน ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินธุรกิจ โดยกิจการต้องสามารถจัดสรรเงินทุนหมุนเวียนให้อยู่ ในระดับที่เหมาะสม มีการบริหารสัดส่วนเงินทุนให้สอดคล้องกับการทำกำไรและความเสี่ยงที่เกิดขึ้น จากการพิจารณาอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนถ้าอยู่ในระดับที่สูงก็จะมีผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อยู่ในอัตราที่สูง ส่งผลให้การดำเนินงานของกิจการดีขึ้น (ณภาพัช นันทะน้อย,2565) ผลกระทบของ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนที่มีต่อการวัดมูลค่าราคาตลาดหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า มีความผันผวนต่อราคาหุ้น เมื่อกิจการมีผลการดำเนินงานที่ดี สภาพคล่องตัวสูง สามารถจ่ายชำระหนี้สามารถชำระได้ตามเงื่อนไข การเงินมั่นคง มีชื่อเสียง ก็จะส่งผลต่อ การเพิ่มทุนจากสถาบันการเงิน ส่งผลให้กิจการสามารถดำเนินงานได้คล่องตัวมีเงินทุนหมุนเวียน ในการต่อยอดธุรกิจได้ แต่หากสภาพคล่องทางการเงิน มีทิศทางที่ไม่สอดคล้องกับผลการดำเนินงาน หรือผลตอบแทนของกิจการ ก็อาจจะทำให้กิจการไม่สามารถดำเนินงานต่อไปได้และต้องปิดกิจการในที่สุด เมื่อกิจการมีเครดิตที่ดี กิจการก็จะมีเงินทุนหมุนเวียนที่ได้รับมาเพื่อนำมาลงทุนต่อ ก็จะเกิดให้เกิด อัตราดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น กิจการจึงต้องมีการจัดสรรเงินทุนและต้องคำนึงถึงการชำระหนี้สินด้วย และ อาจส่งผลทำให้อาจจะเกิดความเสี่ยงในด้านต่างๆตามมา อาทิ ความเสี่ยงทางการดำเนินงาน ความเสี่ยง ทางด้านการเงิน และความเสี่ยงทางด้านธุรกิจ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของบริษัท โดยตรงมีผลทำให้การดำเนินงานเกิดการหยุดชะงัก บริษัทสามารถวางแผนการชำระหนี้สินหรือการ จัดการความเสี่ยงที่ตามมา โดยต้องดูจากอัตราสภาพคล่องของสินทรัพย์ เพื่อมาคำนวณความสามารถ ในการชำระหนี้ของบริษัท (ภาณะพันธ์ เพ็ชรไพศาลและฐิตาภรณ์ ลินจรรณศักดิ์,2563)

ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ ต่อกำไรต่อหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2566) กรณีศึกษาธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มแพชั่น จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างตัวนี้จะชี้ให้เห็นถึง ผลกระทบโดยตรงที่เกิดขึ้นต่อผู้คนในประเทศที่เกี่ยวกับการเลือกใช้สินค้าอุปโภคบริโภคที่เป็นพื้นฐาน หลักในการดำรงชีวิต และผู้คนในประเทศก็ยังเป็นพื้นฐานหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจอีกด้วย โดยกลุ่มสินค้าประเภทแพชั่นเป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจการผลิตสินค้าที่ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันและ ยังเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยประเภทหนึ่ง โดยจะใช้ฐานข้อมูลที่เปิดเผยในงบการเงินในช่วงปี พ.ศ. 2562 – พ.ศ. 2566

รวมระยะเวลา 5 ปี นำมาหาความสัมพันธ์ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อกำไรต่อหุ้นของบริษัท ซึ่งวัดจากอัตราสภาพคล่อง และ ความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัท

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ที่มีต่อกำไรต่อหุ้นของธุรกิจ สินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มแพชั่น
2. เพื่อศึกษาสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ที่มีส่งผลต่อกำไรต่อหุ้นของธุรกิจ สินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มแพชั่น

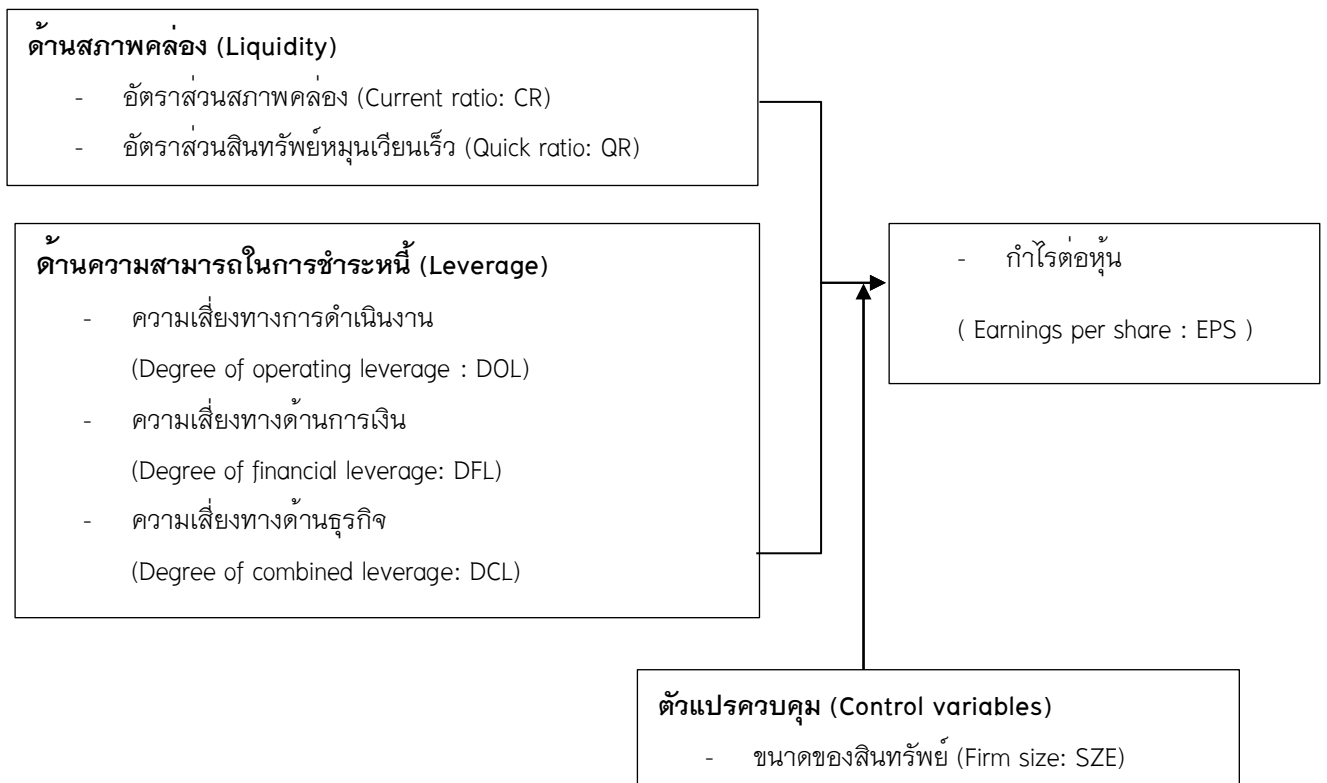
สมมติฐานของการวิจัย

1. สภาพคล่องมีผลต่อกำไรต่อหุ้นของธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภคกลุ่มแพชั่น
2. ความสามารถในการชำระหนี้มีผลต่อกำไรต่อหุ้นของธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มแพชั่น

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent variable)

ตัวแปรตาม (dependent)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 862 บริษัท (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ค้นเมื่อ 27 มีนาคม 67) กลุ่มตัวอย่างหมวดธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มแฟชั่น บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 16 บริษัท ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูล ปี พ.ศ. 2562 – พ.ศ. 2566 โดยมีวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเฉพาะตามลักษณะที่กำหนด ดังนี้

1. เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หมวดธุรกิจ สินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มแฟชั่น (Group FASHION)
2. เป็นบริษัทที่มีรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี
3. เป็นบริษัทที่มีข้อมูลครบถ้วน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในงบการเงินจากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ 1) กำไรต่อหุ้นของกิจการรายไตรมาส 2) สภาพคล่องของบริษัท (สินทรัพย์หมุนเวียน,หนี้สินหมุนเวียน,สินค้านคงเหลือ) 3) ความสามารถในการชำระหนี้ (รายได้-ค่าใช้จ่าย, จำนวนหุ้นทุน,กำไรต่อหุ้นก่อนดอกเบี้ยและภาษี)

โดยฐานข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้จะได้จากข้อมูลงบการเงินรายไตรมาสที่เผยแพร่ข้อมูลในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2562 – พ.ศ.2566 จำนวน 16 บริษัท ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลที่จะเก็บรวบรวมออกเป็น 3 ส่วนตามตัวแปร ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงตัวแปรต่างๆ

ตัวแปรตาม	ตัวย่อ	วิธีการวัดค่า
กำไรต่อหุ้น ขั้นพื้นฐาน (Earnings per share)	EPS	$\frac{\text{กำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษี}}{\text{จำนวนหุ้น(ทุน)}}$
ตัวแปรควบคุม		
ขนาดของสินทรัพย์ (Firm size)	SZE	ln สินทรัพย์รวมของบริษัท

ตารางที่ 1 ตารางแสดงตัวแปรต่างๆ (ต่อ)

ตัวแปรอิสระด้านสภาพคล่อง		
อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนเร็ว (Quick ratio)	QR	$\frac{(\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - \text{สินค้าคงเหลือ})}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Current ratio)	CR	$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$
ตัวแปรอิสระด้านความสามารถในการชำระหนี้		
ความเสี่ยงทางการดำเนินงาน (Degree of operating leverage)	DOL	$\frac{\% \text{ การเปลี่ยนแปลงกำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษี}}{\% \text{ การเปลี่ยนแปลงการขาย}}$
ความเสี่ยงทางการเงิน (Degree of financial leverage)	DFL	$\frac{\% \text{ การเปลี่ยนแปลงกำไรต่อหุ้น}}{\% \text{ การเปลี่ยนแปลงกำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษี}}$
ความเสี่ยงทางดานธุรกิจ (Degree of combined leverage)	DCL	$DOL \times DFL$

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เป็นการอธิบายและสรุปผลภาพรวมของตัวแปรในรูปแบบของค่าสถิติพื้นฐาน โดยแสดงผลใน ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าสูงสุด (Maximum)

2. สถิติเชิงอนุมาน Inferential Statistic) ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการเลือกตัวแปรด้วยการนำเข้าทั้งหมด (Enter Regression) และการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Multicollinearity) ด้วยค่า Tolerance และ VIF

ซึ่งมีสมการในการศึกษาวิจัยนี้ ประยุกต์มาจากตัวแบบจำลองของ Patel (2014) and Raheel,Shah (2015)

$$EPS_{it} = \beta_0 + \beta_1 CR_{it} + \beta_2 QR_{it} + \beta_3 DOL_{it} + \beta_4 DFL_{it} + \beta_5 DCL_{it} + \beta_6 SZE_{it} + e_{it} \dots\dots\dots(1)$$

โดยที่สัญลักษณ์และความหมายที่ใช้แทนตัวแปรในงานวิจัย มีดังนี้

EPS	=	กำไรต่อหุ้น
CR	=	อัตราส่วนสภาพคล่อง
QR	=	อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนเร็ว
DOL	=	ความเสี่ยงทางการดำเนินงาน
DFL	=	ความเสี่ยงทางการเงิน
DCL	=	ความเสี่ยงทางด้านธุรกิจ
SZE	=	ขนาดของสินทรัพย์

ผลการวิจัย

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ตารางที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 16 บริษัท ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 ถึง พ.ศ.2566 รวมเป็นระยะเวลาทั้งหมด 5 ปี โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD	ค่าต่ำสุด Minimum	ค่าสูงสุด Maximum
อัตราส่วนสภาพคล่อง (CR)	10.28	30.70	0.69	216.05
อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนเร็ว (QR)	2.53	2.64	0.21	15.06
ความเสี่ยงทางการดำเนินงาน (DOL)	-0.78	13.45	-220.55	27.64
ความเสี่ยงทางการเงิน(DFL)	-3.38	254.10	-3695.35	2483.50
ความเสี่ยงทางด้านธุรกิจ(DCL)	0.69	6.80	-38.48	93.28
กำไรต่อหุ้น (EPS)	0.53	1.76	-5.59	17.38
ขนาดของสินทรัพย์ (SZE)	21.66	1.24	19.63	24.28

ตารางที่ 2 พบว่า อัตราส่วนสภาพคล่อง (CR) $\bar{x}$ เท่ากับ 10.28 เท่า SD เท่ากับ 30.70 เท่า Minimum เท่ากับ 0.69 เท่า และMaximum เท่ากับ 216.05 เท่า อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนเร็ว (QR) $\bar{x}$ เท่ากับ 2.53 เท่า SD เท่ากับ 2.64 เท่า Minimum เท่ากับ 0.21 เท่า และMaximum เท่ากับ 15.06 เท่า ความเสี่ยงทางการดำเนินงาน (DOL) $\bar{x}$ เท่ากับร้อยละ -0.78 SD เท่ากับร้อยละ 13.45

Minimum เท่ากับร้อยละ -220.55 และ Maximum เท่ากับร้อยละ 27.64 ความเสี่ยงทางการเงิน (DFL) $\bar{X}$ เท่ากับร้อยละ -3.38 SD เท่ากับร้อยละ 254.10 Minimum เท่ากับร้อยละ -3695.35 และ Maximum เท่ากับร้อยละ 2483.50 ความเสี่ยงทางด้านธุรกิจ (DCL) $\bar{X}$ เท่ากับร้อยละ 0.69 SD เท่ากับร้อยละ 6.80 Minimum เท่ากับร้อยละ -38.48 และ Maximum เท่ากับร้อยละ 93.28 กำไรต่อหุ้น (EPS) $\bar{X}$ เท่ากับ 0.53 บาท SD เท่ากับ 1.76 บาท Minimum เท่ากับ -5.59 บาท และ Maximum เท่ากับ 17.38 บาท ขนาดของสินทรัพย์ (SZE) $\bar{X}$ เท่ากับ 21.66 เท่า SD เท่ากับ 1.24 เท่า Minimum เท่ากับ 19.63 เท่า และ Maximum เท่ากับ 24.28 เท่า

2. วิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Analysis)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)							
ตัวแปร	CR	QR	DOL	DFL	DCL	EPS	SZE
อัตราส่วนสภาพคล่อง (CR)	1						
อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนเร็ว (QR)	0.586**	1					
ความเสี่ยงทางการดำเนินงาน (DOL)	-0.009	0.012	1				
ความเสี่ยงทางการเงิน (DFL)	-0.005	0.069	-0.022	1			
ความเสี่ยงทางธุรกิจ (DCL)	-0.009	0.032	0.552**	0.096	1		
กำไรต่อหุ้น (EPS)	-0.132*	-0.006	-0.045	-0.018	0.039	1	
ขนาดของสินทรัพย์ (SZE)	-0.317**	-0.051	0.011	-0.013	0.021	0.352**	1

** สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 / *สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 พบว่ากำไรต่อหุ้น (EPS) มีความสัมพันธ์ในทางลบกับ อัตราส่วนสภาพคล่อง (CR) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($r=0.132$) มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับขนาดของสินทรัพย์ (SZE) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ($r=0.352$) และกำไรต่อหุ้น (EPS) ไม่มีความสัมพันธ์กับ อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนเร็ว (QR) ในทิศทางลบ ($r=0.006$) ความเสี่ยงทางการดำเนินงาน (DOL) ในทิศทางลบ ($r=0.045$) ความเสี่ยงทางการเงิน (DFL) ในทิศทางลบ ($r=0.018$) ความเสี่ยงทางธุรกิจ (DCL) ในทิศทางบวก ($r=0.039$)

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis)

ตัวแปรพยากรณ์	B	Std. Error	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่	-9.795						
อัตราส่วนสภาพคล่อง (CR)	-0.003	0.002	-0.052	-2.067	0.177	0.571	1.752
อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนเร็ว (QR)	0.030	0.025	0.046	1.896	0.216	0.629	1.589
ความเสี่ยงทางการดำเนินงาน (DOL)	-0.006	0.002	-0.100	-4.345	0.005**	0.688	1.453
ความเสี่ยงทางการเงิน(DFL)	-0.017	0.018	-0.028	-1.445	0.345	0.397	1.027
ความเสี่ยงทางด้านธุรกิจ(DCL)	0.003	0.001	0.089	3.489	0.012**	0.683	1.464
ขนาดของสินทรัพย์ (SZE)	0.476	0.044	0.337	16.432	0.000**	0.871	1.149
R-Squared	0.365						
Adjust R-Squared	0.118						
P-Value(F)	0.000**						

a. Dependent Variable: EPS / ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยทางด้านอัตราสภาพคล่อง (Liquidity) ได้แก่ อัตราส่วนสภาพคล่อง (CR) มีค่า B เท่ากับ -0.003 ค่า Beta เท่ากับ -0.052 ค่า Sig. เท่ากับ 0.177 อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนเร็ว (QR) มีค่า B เท่ากับ 0.030 ค่า Beta เท่ากับ 0.046 ค่า Sig. เท่ากับ 0.216 จึงสามารถสรุปได้ว่าสภาพคล่องไม่มีผลต่อกำไรต่อหุ้นของธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มแพชั่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัจจัยทางด้านความสามารถในการชำระหนี้ (Leverage) ได้แก่ ความเสี่ยงทางการดำเนินงาน (DOL) มีค่า B เท่ากับ -0.006 ค่า Beta เท่ากับ -0.100 ค่า Sig. เท่ากับ 0.005 นัยสำคัญทางสถิติอยู่ที่ระดับ 0.05 หรือ มีระดับความเชื่อมั่นอยู่ที่ 95% ความเสี่ยงทางด้านธุรกิจ(DCL) ค่า B เท่ากับ 0.003 ค่า Beta เท่ากับ 0.089 ค่า Sig. เท่ากับ 0.012 นัยสำคัญทางสถิติอยู่ที่ระดับ 0.05 หรือ มีระดับความเชื่อมั่นอยู่ที่ 95% และความเสี่ยงทางการเงิน(DFL) มีค่า B เท่ากับ -0.017 ค่า Beta เท่ากับ -0.028 ค่า Sig. เท่ากับ 0.345 จึงสามารถสรุปได้ว่าความสามารถในการชำระหนี้ ได้แก่ ความเสี่ยงทางการดำเนินงาน (DOL) ความเสี่ยงทางด้านธุรกิจ(DCL)มีผลต่อกำไรต่อหุ้นของธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภคกลุ่มแพชั่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ขนาดของสินทรัพย์ (SZE) มีค่า B เท่ากับ 0.476 ค่า Beta 0.337 เท่ากับ ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 มีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ที่ระดับ 0.05 หรือ มีระดับความเชื่อมั่นอยู่ที่ 95% จึงสามารถสรุปได้ว่าขนาดของสินทรัพย์มีผลต่อกำไรต่อหุ้นของธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มแพชั่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวพยากรณ์ทั้งหมดมีอำนาจในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 11.80 (Adjusted R Square = 0.118) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.365 ($R = 0.365$) ค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 1.656 (Std. Error of the Estimate = 1.656) ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบเท่ากับ -9.795 โดยสามารถสรุปผลการศึกษาวิจัยตามข้อสมมติฐาน ได้ดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 สภาพคล่องมีผลต่อกำไรต่อหุ้นของธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภคกลุ่มแพชั่น ผลวิจัยพบว่า อัตราส่วนสภาพคล่อง (CR) ค่า Sig. เท่ากับ 0.177 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า อัตราส่วนสภาพคล่อง (CR) ไม่ส่งผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้น (EPS) และ อัตราสินทรัพย์หมุนเวียนเร็ว (QR) ค่า Sig. เท่ากับ 0.216 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า อัตราสินทรัพย์หมุนเวียนเร็ว (QR) ไม่ส่งผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้น (EPS) ซึ่งปฏิเสธสมมุติฐาน ที่ 1

สมมุติฐานที่ 2 ความสามารถในการชำระหนี้มีผลต่อกำไรต่อหุ้นของธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภคกลุ่มแพชั่น ผลวิจัยพบว่า ความเสี่ยงทางการดำเนินงาน (DOL) ค่า Sig. เท่ากับ 0.005 ความเสี่ยงทางด้านธุรกิจ(DCL) ค่า Sig. เท่ากับ 0.012 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ความเสี่ยงทางการเงิน(DFL) ค่า Sig. เท่ากับ 0.345 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ความสามารถในการชำระหนี้ได้แก่ ความเสี่ยงทางการดำเนินงาน (DOL) และ ความเสี่ยงทางด้านธุรกิจ(DCL) ส่งผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้น (EPS) ยอมรับสมมุติฐานข้อที่ 2

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ของสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ต่อกำไรต่อหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย : กรณีศึกษาธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภคกลุ่มแพชั่นสามารถอภิปรายดังนี้

สภาพคล่องไม่มีผลต่อกำไรต่อหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย : กรณีศึกษาธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มแพชั่นเนื่องจากสภาพคล่องของบริษัทส่วนใหญ่จะวัดจากสินทรัพย์ในรูปแบบต่างๆที่สามารถนำมาเปลี่ยนแปลงเป็นเงินสดได้อย่างรวดเร็ว เพื่อนำมาช่วยในการทำนายผลการดำเนินงานของบริษัท ว่าสามารถนำมาชำระหนี้ได้ตามสัญญา หรือเวลาที่กำหนด แต่อาจจะไม่เกี่ยวกับการคิดกำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานที่บริษัทมีการจ่ายให้กับผู้ถือหุ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยตัวแบบของ Kajola, S. O., Alao, A., Sanyaolu, W. A., & Ojulongbe, O. J. (2019) ศึกษา

ผลกระทบของสภาพคล่องและการก่อหนี้ต่อความสามารถในการทำกำไรของสินค้าอุปโภคบริโภคที่จดทะเบียนในไนจีเรีย ระยะเวลาการศึกษาเป็นเวลา 5 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2555 – พ.ศ. 2560 จำนวนบริษัททั้งสิ้น 17 บริษัท พบว่าอัตราส่วนสภาพคล่องมีผลกระทบเชิงลบและไม่มีนัยสำคัญต่อความสามารถในการทำกำไร และอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนเร็วมีผลกระทบเชิงบวกและไม่มีนัยสำคัญต่อความสามารถในการทำกำไรเช่นกัน และ ทิพติญา มณีบุตร (2563) เพื่อตรวจสอบผลกระทบของอัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนสินทรัพย์และอัตราส่วนหนี้สินที่มีต่อผลตอบแทนจากการลงทุนของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระยะเวลาการศึกษาเป็นเวลา 3 ปี ระหว่าง ปี พ.ศ. 2560 – พ.ศ. 2562 จำนวนบริษัททั้งสิ้น 156 บริษัท การศึกษาสรุปได้ว่าผลการดำเนินงานที่วัดจากผลกำไรต่อหุ้นในแต่ละบริษัทไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนสภาพคล่อง และอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนเร็วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Effiong, S. A., & Ejabu, F. E. (2020) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางด้านสภาพคล่องและการเงินต่อประสิทธิภาพการทำงาน โดยเป็นบริษัทประเภทสินค้าอุปโภคบริโภค พบว่า อัตราส่วนสภาพคล่องและอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนเร็วของบริษัทนั้นไม่ส่งผลต่อการประสิทธิภาพการทำงานในด้านกำไรต่อหุ้น(EPS) เนื่องจาก กำไรต่อหุ้นที่เกิดขึ้นของบริษัทไม่ได้เกิดจากการที่บริษัทนั้นมีสภาพคล่องที่ดี

ความสามารถในการชำระหนี้มีผลต่อกำไรต่อหุ้นของธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มแพชชั่น โดยเป็นความเสี่ยง เป็นความเสี่ยงที่สามารถเกิดขึ้นในธุรกิจจากการกู้ยืมในรูปแบบต่างๆ จนเกิดเป็นหนี้สินขึ้น เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงาน การลงทุน การดำเนินธุรกิจ เพื่อตรวจสอบว่าธุรกิจจะสามารถชำระหนี้ได้ตามระยะเวลาที่ตกลงไว้ในสัญญา และการชำระหนี้ก็ยังเป็นการลดลงของผลกำไรบริษัทอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยตัวแบบของ Kajola, S. O., Alao, A., Sanyaolu, W. A., & Ojulongbe, O. J. (2019) ศึกษาผลกระทบของสภาพคล่องและการก่อหนี้ต่อความสามารถในการทำกำไรของสินค้าอุปโภคบริโภคที่จดทะเบียนในไนจีเรีย ระยะเวลาการศึกษาเป็นเวลา 5 ปี ระหว่างปีพ.ศ. 2555 – พ.ศ. 2560 จำนวนบริษัททั้งสิ้น 17 บริษัท พบว่าความเสี่ยงทางการดำเนินงานความเสี่ยงทางด้านธุรกิจ ที่มาจากความสามารถในการชำระหนี้สินมีผลกระทบผกผันต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนของสินค้าอุปโภคบริโภคที่จดทะเบียนในไนจีเรีย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Grau, A. J., & Reig, A. (2015) ที่ได้ศึกษาการความเสี่ยงทางธุรกิจและผลการดำเนินงานโดยการวิเคราะห์ผลกระทบที่ความเสี่ยงจากการดำเนินงานมีต่อความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ นอกจากนี้ยังพิจารณาไปถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมต่างๆที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงที่บริษัท ผลการวิจัยพบว่าความเสี่ยงจากการดำเนินงานความสามารถในการทำกำไร ประกอบด้วย อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรสุทธิ อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราส่วนผลตอบแทนจากผู้ถือหุ้น ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรแล้วยังส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรในระดับที่แตกต่างกันไป

ขึ้นอยู่กับระดับความเสี่ยงจากการดำเนินงานของบริษัท และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sorana Vatavu (2015) ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของโครงสร้างเงินทุนต่อผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใน โรมาเนีย ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าผลการดำเนินงานของบริษัทสามารถทำกำไรจากเงินเพื่อจากการขายสินทรัพย์บางส่วนเพื่อช่วยในการลดต้นทุน และเมื่อบริษัทต้องเผชิญกับความเสี่ยงทางธุรกิจสูง แต่ไม่สามารถชำระหนี้ได้เนื่องจากขาดเงินสด อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวจะเพิ่มขึ้น

ขนาดของสินทรัพย์ (SZE) ส่งผลต่อกำไรต่อหุ้นของธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มแพชั่น สอดคล้องกับงานวิจัยตัวแบบของ Kajola, S. O., Aloo, A., Sanyoolu, W. A., & Ojurongbe, O. J. (2019) ศึกษาผลกระทบของสภาพคล่องและการก่อหนี้ต่อความสามารถในการทำกำไรของสินค้าอุปโภคบริโภคที่จดทะเบียนในไนจีเรีย ระยะเวลาการศึกษาเป็นเวลา 5 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2555 – พ.ศ. 2560 จำนวนบริษัททั้งสิ้น 17 บริษัท พบว่าขนาดของสินทรัพย์ (SZE) เป็นตัวแปรควบคุมที่มีผลต่อการกำหนดกำไรต่อหุ้นที่อาจจะเกิดขึ้นภายในบริษัท โดยขนาดสามารถวัดได้จากสินทรัพย์ทั้งหมดของบริษัท

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1) ด้านความเสี่ยงที่เกิดจากความสามารถในการชำระหนี้ โดยการลงทุนของธุรกิจในแต่ละครั้ง ต้องมีการใช้เงินลงทุนในจำนวนมาก ผู้บริหารจะต้องมีการวางแผน รูปแบบโครงสร้างในการลงทุน กลยุทธ์ โดยต้องมีการปรึกษาและประชุมกันหลายฝ่าย ว่าการวางแผนในครั้งนี้ เหมาะสมต่อการลงทุนหรือไม่ เพื่อที่จะทำให้ธุรกิจสามารถดำเนินกิจการได้อย่างต่อเนื่องและไม่เกิดปัญหาตามมา

2) ด้านสภาพคล่อง ถึงแม้จะไม่เกี่ยวข้องกับ อัตรากำไรต่อหุ้นโดยตรง แต่ธุรกิจต่าง ๆ ก็จะต้องมีสภาพคล่องที่ดี เพื่อช่วยในการดำเนินกิจการได้อย่างต่อเนื่อง และสภาพคล่องก็ยังมีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการชำระหนี้ของธุรกิจอีกด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) การศึกษาครั้งนี้ศึกษาเฉพาะกลุ่มธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มแพชั่น ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2562 ถึง พ.ศ. 2566 เท่านั้น ดังนั้น งานศึกษาวิจัยในอนาคตอาจขยายขอบเขตการศึกษาโดยขยายกรอบระยะเวลาที่ต้องการจะศึกษา หรือเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเพื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ต่อกำไรต่อหุ้นทางการเงิน

2) สามารถเลือกตัววัดค่าอื่นๆเพื่อนำมาวิเคราะห์นอกเหนือจากกำไรต่อหุ้น เพื่อช่วยให้สามารถทราบได้ถึงผลการดำเนินงานของบริษัทในด้านต่างๆที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของบริษัท

3) ควรมีการเลือกกลุ่มธุรกิจที่หลายหลานำมาเปรียบเทียบข้อมูลกัน เนื่องจากกลุ่มธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มแฟชั่น อาจจะมีสินค้าคงเหลือที่มีปริมาณมากกว่า กลุ่มอื่น และสินค้าคงเหลือส่วนใหญ่มักจะเป็นสินค้าที่ล้าสมัยง่าย

เอกสารอ้างอิง

- ณภักษ์ นันทะน้อย.(2565).ผลกระทบของสภาพคล่องและผลการดำเนินงานทางการเงินที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปรัชญานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.(2567).ข้อมูลบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย .สืบค้นเมื่อ 27 มีนาคม 2567, จาก <https://www.set.or.th/th/home>.
- ทิพติญา มณีบุตร.(2563).ผลกระทบของอัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนสินทรัพย์และอัตราส่วนหนี้สินที่มีต่อผลตอบแทนจากการลงทุนของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.วิทยานิพนธ์ปรัชญานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ปริญทสิทธิ์ ปรีชาหาญ. (2561).ความสัมพันธ์ของทุนทางสังคมกับการเตรียมตัวรับมือภัยพิบัติเมืองของแรงงานต่าง ชชาติทักษะสูง.ปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนผังและออกแบบเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาณุพันธ์ เพ็ชรไพศาลและฐิติภรณ์ สินจรรย์ศักดิ์.(2563). ผลกระทบของอัตราส่วนทางการเงินที่มีต่อการวัดมูลค่าราคาตลาดของหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น,17(1),446–465.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์.(2566). มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 เรื่อง เรื่องการนำเสนองบการเงิน.สืบค้นเมื่อ 27 มีนาคม 2567, จาก <https://www.tfac.or.th/upload/9414/HozohCadYC.pdf>.
- Effiong, S. A., & Ejabu, F. E. (2020). Liquidity risk management and financial performance: are consumer goods companies involved. *International Journal of Recent Technology and Engineering*, 9(1), 580–589.
- Grau, A. J., & Reig, A. (2015). Vertical integration and profitability of the agrifood industry in an economic crisis context. *Spanish journal of agricultural research*, 13(4),1–14.

- Kajola, S. O., Alao, A., Sanyaolu, W. A., & Ojurongbe, O. J. (2019). Effect of liquidity and leverage on financial performance of Nigerian listed consumer goods firms. *The journal Contemporary Economy*, 4(3), 91–102.
- Sorana Vatavu .(2015) .*The Impact of Capital Structure on Financial Performance in Romanian Listed Companie*, 32, 1314 – 1322.